

Uusia tuulia

Nuorisotutkimus-lehdellä on sen lähes 40-vuotisessa historiassa ensi kertaa vuosina 2021–2022 kaksi päätoimittajaa. Tätä mallia toteutetaan monessa muussakin suomalaisessa tiedelehdessä. Se mahdollistaa vahvemman panostuksen ja lisääntyneiden työtehtävien jakamisen julkaisukentällä, joka käy läpi julkaisumuotojen ja -tapojen uudistuksia. *Nuorisotutkimus*-lehden toimituskunnan aktiiviseen ja monitoimijaiseen työskentelyyn myös sopii luontevasti päätoimittajan työtehtävien jakaminen. Aloittava päätoimittaja Mira Kalalahti toimii tutkijana Turun yliopiston tutkijakollegiumissa. Miran viimeaikainen tutkimus on keskittynyt nuorten koulutussiiirtymissä ilmenevään toimijuuteen ja sidoksellisuuteen sekä koulutus päätöksissä tehtävään ohjaustyöhön. Viime vuonna pestiään aloitellut Päivi Berg työskentelee tutkijana XAMK:in nuorisoalan tutkimus- ja kehittämiskeskus Juveniassa. Hän on viime vuosina tutkinut monitieteisesti niin lasten ja nuorten liikuntaharrastuksia ja koululiikuntaa, itsenäistä liikkumista sekä vanhemmuuskäytäntöjä kuin nuorten palveluita ja nuorten aikuisten töitä.

Viime vuosina tutkijoita ja tutkimusorganisaatioita on puhuttanut avoin julkaiseminen kultaisine ja vihreine reitteineen (ks. Syrjämäki 2018). Suomi on sitoutunut EU:n avoimen tutkimuksen ja innovoinnin periaatteisiin ja tavoitteisiin tieteellisten julkaisujen avoimesta saatavuudesta. Tutkimusyhteisön kansallinen linjaus ja toimenpideohjelman 2020–2025 lehti- ja konferenssiartikkeleiden avoimen saatavuuden osalinjauksessa (Avoimen tieteen koordinaatio, Tieteellisten seurain valtuuskunta 2019) tavoitteena on, että viimeistään vuonna 2022 kaikki uudet tieteelliset artikkelit- ja konferenssi julkaisut ovat välittömästi avoimesti saatavilla. Välittömällä avoimuudella tarkoitetaan artikkelin vertaisarvioitun version julkaisemista avoimena julkaisijatahon tai kustantajan kanavassa tai rinnakkaistallentamista tutkijan tai tutkimusorganisaation kanavassa ilman kustantajan asettamia embargoja (ottaen huomioon OKM:n julkaisutiedonkeruuhjeistuksessa määritellyt hyväksyttävät rinnakkaistallennuspaikat) (Em., 50.) *Nuorisotutkimus*-lehti on monien muiden suomalaisten tiedelehtien tavoin käynnistänyt valmistelun siirtymiseksi Tieteellisten Seurain Valtuuskunnan (TSV) ylläpitämälle Journal.fi-alustalle. Pyrkimys on koko *Nuorisotutkimus*-lehden avoin julkaisu vuoden viiveellä, kuitenkin siten, että lehden tilaajilla olisi pääsy alustalla olevaan lehteen heti. Paperilehti ilmestyy rinnalla edelleen.

Uusi yhteistyömuoto on myös kymmenen kotimaisen tiedelehden – *Aikuiskasvatus*, *Ennen & Nyt*, *Gerontologia*, *Historiallinen Aikakauskirja*, *Janus*, *Kasvatus & Aika*, *Kasvatus*, *Media & viestintä*, *Nuorisotutkimus* ja *Sosiologia* – tämän vuoden alussa Suomen tiedekustantajien liiton myöntämällä rahoituksella käynnistämä suomalaisten tiedelehtien toiminnan monipuolistamiseen, yhteistyöhön sekä näkyvyyden ja vaikuttavuuden edistämiseen tähtäävä hanke. Aktiivisena primus motorina hankkeen käynnistämisessä toimi *Nuorisotutkimus*-lehden toimituskunnasta Tarja Juvonen. Hankkeen koordinaattorina toimii Annastiina Mäkilä. Vuoden kestävässä hankkeessa tuotetaan selvitystyön lisäksi erilaista koulutusta.

Tämän numeron artikkeleista Mari Käyhkö ja Päivi Armila käsittelevät romanttisia suhteita syrjäseuduilla kasvaneiden tyttöjen elämässä. Taru Lilja, Päivi Pukkila, Jaakko Helander ja Kati Pakkala valottavat nuorten asiakasosallisuutta monialaisessa palvelussa ja Jaana Lähteenmaa puolestaan nuorten työttömien orientaatioita aktivointitoimenpiteissä. Neljännessä artikkelissa Katja Rajala, Hannu Itkonen, Anna Kankaanpää, Katariina Kämppi ja Kaarlo Laine

PÄÄKIRJOITUS

tarkastelevat nuorten koulussa kokeman sosiaalisen tuen yhteyttä subjektiiviseen sosiaaliseen asemaan ja liikkumiseen.

Toimituskunnassa on pohdittu, miten herättäisimme henkiin lehdessä jo joitakin vuosia enemmän tai vähemmän epäsäännöllisesti julkaistujen haastattelujen sarjan. Onneksi kaikkea ei aina tarvitse keksiä alusta asti uudelleen itse - kavereiltakin voi lainata. *Liikunta & Tiede*-lehti on jo pitkään julkaissut *Lähikuvassa*-nimistä palstaa, jossa liikunta-alan toimijoiden haastattelut toteutetaan sähköpostitse samoina toistuvilla kysymyksillä. Kokeilemme samaa tulevissa *Nuorisotutkimus*-lehdissä pyrkien saamaan nuorisotutkijoita, nuorisoalan opettajia, nuorisotyön ammattilaisia sekä virkamiehiä kertomaan työstään, elämänhistoriastaan, itselleen merkityksellisistä teemoista ja kiinnostuksen kohteistaan. Te lukijat olette erittäin tervetulleita tekemään ehdotuksia siitä, keiden haastatteluja haluaisitte jatkossa lukea. Tällä formaatilla toteutettujen haastattelujen sarjan avaa Nuorisotutkimusverkoston keväällä eläkkeelle jäävän tutkimusprofessori Tommi Hoikkalan haastattelu. Tommi reflektoi haastattelussa uraansa syntymästään nykyyhetkeen sekä pohtii kriittisesti myös tiedepolitiikkaa tulevaisuudessa. *Nuorisotutkimus*-lehti kiittää lämpimästi Tommia haastattelusta sekä vuosikymmenten panostuksesta nuorisotutkimuksen kentällä ja toivottaa antoisia emeritusaikoja.

Muista kirjoituksista saimme tällä kertaa mahtumaan mukaan vielä Susanna Hannuksen (2018) lektion hänen väitöskirjastaan *Pienten askelten tanssi: Performatiivinen etnografia hierarkioiden rakentumisista ja purkamisen mahdollisuuksista kahdella yläkoululla* sekä Jaakko Tuomisen ja Mikko Piispan kirja-arviot.

Lähteet

- Avoimen tieteen koordinaatio, Tieteellisten seurain valtuuskunta (2019) *Tutkimusjulkaisujen avoin saatavuus – Tutkimusyhteisön kansallinen linjaus ja toimenpideohjelma 2020–2025: Lehti- ja konferenssiartikkeleiden avoimen saatavuuden osalinjaus*. Helsinki: Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja Tieteellisten seurain valtuuskunta. Vastuullisen tieteen julkaisusarja 1, 2019. https://avointiede.fi/sites/default/files/2019-12/tutkimusjulkaisujen_avoin_saatavuus2019.pdf
- Syrjämäki, Sami (2018) *Mikä ihmeen avoin julkaiseminen*. Avoin tiede 1.1.2018. <https://avointiede.fi/fi/ajankohtaista/mika-ihmeen-avoin-julkaiseminen>

Päätoimittajat

Päivi Berg ja Mira Kalalahti